Abonnér paa
VERDEN OG VI
Danmarks fornemste Ugeblad.
3 Kroner Kvartalet.
40 Sider rigt illustr.

BRUG ALTID
ALFA
VARE- MÆRKE
ALFA ALFA ALFA ALFA ALFA
MARGARINE

OBS. Wincklers Haartinktur
(Fabrikeret siden 1897. Aarligt Salg c. 60,000 Flasker.)
Eneste ægte Middel til Haarets og Skæggets Forskønnelse, Anbefalet af Læger, Apothekere og Frisører, som har anvendt det i aarevis som et af de **bedste eksisterende** Haarmidler, giver en god kraftig Haarvækst, gør Haaret blødt, renser Hovedbunden for Skæl, fremkalder nyt Haar og om ønskes giver det et smukt Krøl.
Garanteres uskadelig og giftfri.
Faas i de fleste bedre Materialforretninger. — Enkelte Flasker à 1 Kr. 25 Øre + Porto forsendes overalt i Skandinavien.
Fr. Winckler & Co.,
kemisk teknisk Fabrik,
Rømersgade 19. København K.

kun kan vække ukunstneriske Forestillinger hos det store Publikum.

Forøvrigt er vi ikke blinde for, at Kunstnerens Iagttagelse af Frøens Væsen baade er morsom og rigtig, ti enhver, som har haft Lejlighed til i Naturen at iagttage Frøens lyttende Holdning og impulsive, springende Bevægelser, vil uvilkaarligt komme til at sammenligne den med det kvindelige Naturel, navnlig i Modsætning til den tunge, maskuline Skruptudse, der kun trægt og nødtvungent flytter sig fremad.

Men hvorfor — spørger man uvilkaarlig Kunstneren — gøre Kvinden til en Frø, og ikke Frøen til en Kvinde? Det havde baade været smukkere og mere kunstnerisk berettiget!

Pan.

Litteratur.

—o—

Vilh. la Cour: Fædrelandet. Grundtræk af Danskhedsfølelsens Vækst 217 Sider. (G. B. N. F.).

Forf. udtaler i en Efterskrift, at denne Bog er et „Udslag af en rent personlig Trang til at gøre det nationale Regnskab op." Og den er det paa en saare tiltalende Maade. I et rask Tempo fører den os fra Danmarks Oldtid ned gennem Slægterne til vore Forældres Tid og paaviser dels gennem Historien dels ved Citater fra Litteraturen, hvorledes Fædrelandsfølelsen fødes og vokser og sejrer over Egoisme, Klanfølelse og Provincialisme. Det paavises, hvorledes Sproget paa Sakses Tid endnu ikke ejer noget dansk Udtryk for den gamle Hjemlandsfølelse; Sakse maa ty til det latinske Ord „Patria" for at udtrykke den. Heller ikke Folkeviserne, som navnlig opstod efter Valdemarstiden, nævner Ordet Fædreland. Først i det 14.—16. Aarh. træffer vi Ordet Fædreland og endda kun i Sverrig, men det menes at være opstaaet samtidig i Danmark, og mulig har Holstenervældet i første Halvdel af det 14. Aarh. befordret Fædrelandsfølelsens Opstaaen (Grev Geert — Niels Ebbesen). I sidste Halvdel af det 16. Aarh. finder vi stærkere Udtryk for Fædrelandsfølelsen hos Anders Sørensen Vedel og Tycho Brahe og deres Samtid. Vedel var endda typisk Nationalist og i hele sin Aandsform og Aandstrang hjemlig Humanist. Det var Tycho ikke. „Han kan gaa til sin Dont overalt, hvor Stjernerne tændes for Menneskene," siger han, og „for den kække er ethvert Sted et Fædreland," og dog har han i sit Hjerte alle Dage givet Fædrelandet, hvad dets var.

Forf. paaviser derefter, hvor fattige Vidnesbyrd om en vaagen dansk Bevidsthed Skaanes Erobring gav, men fremhæver paa den anden Side Københavns Borgeres Offer under Krigen som et evigt levende Værd for den nationale Følelses Udvikling.

Over Griffenfeldts Tid, har man sagt, hvilede „en Vaarglans, en dansk Tone", og i de mange Adelsmærker, som Kongen tildeler gennem Schumacher, spiller rødt og hvidt en fremtrædende Rolle som ingensinde før; Dannebrogsordenen oprettes, og 1670 blev det bestemt, at Regeringen fra nu af vilde skrive paa Dansk til de Magter, som brevvekslede med os paa deres eget Sprog. Men med Griffenfeldt døde den danske Tone hen baade i Slutningen af Chr. 5.s Regeringstid og endnu mere under Fr. 4. og Chr. 6. Her burde Forf. dog maaske have lagt lidt mere Vægt paa den Betydning, Holbergs Skrifter fik og maatte faa ogsaa for Fædrelandsfølelsen ved det danske Sprogs Benyttelse. Man mindes Visen: „Før var der knapt skrevet paa dansk en Bog." En anden Sag er det, at Holbergs Synsmaade kun i ringe Grad er national; Forf. siger, at han er i Grunden langt mere Kosmopolit, endda han kan koge op i det voldsomste patriotiske Raseri, naar han finder, at fremmede Folk uden Grund har angrebet os, som da han mente den danske lærde Stand haanet af den hollandske Prof. Buurmann. (Holger Danskes Brev til Buurmann).

Først med Fr. 5. og hans engelskfødte Dronning begyndte den danske Tone atter at komme til Ære og Værdighed, og under Struense brast Taalmodigheden med det fremmede fuldstændig, og Nationalfølelsen rejste sig imod ham som ikke imod nogen tidligere tyskfødt Statsmand herhjemme. Mere end noget andet knyttede Indfødsretsloven af 15. Januar 1771 det danske Præg til Guldbergs Styrelse.

Og endelig fik Grundtvig i „Danmarks haarde Vinter" (Aarene efter 1807)en kristelig og sædelig Alvor i sin Fædrelandsfølelse, som altid vedblev at præge den og blev af saa stor Betydning for Danskhedsfølelsens Vækst. „Havde Oehlenschläger lagt sin Længsels Lyrik i Fædrelan-